

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
Uprava za ceste
Livno**

**PLAN I PROGRAM ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, SANACIJE I
REKONSTRUKCIJE JAVNIH CESTA
u 2022. godini**

Livno, svibanj 2022. godine

1. UVOD

Plan i program zaštite, održavanja, sanacije i rekonstrukcije javnih cesta u 2022. godini (u daljnjem tekstu: Plan) sačinjen je u skladu s Zakonom o cestama Federacije BiH, Pravilnikom o održavanju javnih cesta i Proračunom HBŽ za 2022. godinu (projekcijom raspoloživih prihoda namijenjenih za ulaganje u ceste u 2022. godini). Ovaj Plan istovremeno predstavlja i program utroška sredstava s ekonomskih kodova 821500 i 821622 planiranih u Proračunu HBŽ za 2022. godinu na rashodovnoj strani korisnika Uprava za ceste, a u skladu s člankom 34. Zakona o izvršavanju Proračuna Hercegbosanske županije za 2022. godinu.

Ovim Planom je u razumnoj mjeri uvažena „politika“ Vlade HBŽ koja se ogleda u tome da se dio namjenskih prihoda usmjeri i za ulaganja u lokalnu cestovnu infrastrukturu.

Zakonski temelj za ova ulaganja sadržan je u članku 96. Zakona o cestama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 12/10, 16/10 i 66/13), s tim da je neophodno osigurati suglasnost jedinica lokalne samouprave, a što se neizravno postiže putem Metodologije za implementaciju odobrenih sredstava.

Financiranje svih ulaganja u cestovnu infrastrukturu u 2022. godini planirano je iz sljedećih izvora:

Tablica 1. – Izvor prihoda

Red. broj	Izvor prihoda	Iznos (KM)
1.	Namjenski prihodi: - prenesena sredstva iz 2021. godine – 910.096,04 KM - namjenski prihodi u 2022. godini – 2.759.904,00 KM	3.670.000,04
2.	Sredstva iz Proračuna HBŽ za 2022. godinu	200.000,00
Ukupno:		3.870.000,04

Plan polazi od raspoloživih podataka o stanju cesta i objekata na njima. Obzirom na trenutačno stanje cjelokupne mreže županijskih cesta neupitno je da su na svim cestama potrebna značajnija ulaganja kroz izvanredno održavanje/sanaciju i projekte rekonstrukcije, a sve kako bi se osiguralo neometano i sigurno prometovanje i općenito poboljšala razina usluge.

Međutim, zbog ograničenih financijskih mogućnosti ova Uprava raspoloživa namjenska sredstva raspoređuje u prvom redu za financiranje neophodnih ulaganja u osnovne djelatnosti održavanja, odnosno prioritet se daje redovnom/izvanrednom održavanju i sanaciji cesta, a posljednjih nekoliko godina i financiranju/sufinanciranju lokalne cestovne infrastrukture u mjeri kojom se značajnije ne utiče na održivost stanja regionalnih cesta. Slijedom toga očigledno je da su sva značajnija ulaganja u projekte rekonstrukcije cesta, a kojima se bitno poboljšavaju tehnički elementi, funkcija ceste i razina usluge, izravno ovisna o dodatnim prihodima Uprave, odnosno potporama iz Proračuna HBŽ, Proračuna Federacije BiH, grantovima/donacijama, kreditima i sl..

Nadalje, realizacija svih planiranih ulaganja u cestovnu infrastrukturu na području Hercegbosanske županije u 2022. godini prvenstveno ovisi o izvršenju planiranih prihoda i pravovremenom ugovaranju radova.

Uvažavajući naprijed navedeno, a u skladu s Proračunom HBŽ za 2022. godinu, ukupno ulaganje (tekuće i investicijsko) u cestovnu infrastrukturu u 2022. godini uravnoteženo je s planiranim prihodima i iznosi **3.870.000,04 KM**.

2. STRUKTURA I OPIS ULAGANJA/RASHODA

Tablica 2. – Struktura ulaganja/rashoda

Red. broj	Opis ulaganja/rashoda	Sredstva sa ekon. koda	Vrsta ulaganja/rashoda	Planirani iznos (KM)
1.	Redovno i zimsko održavanje cesta	613724	Tekuće	1.230.000,00
2.	Nabava projektne dokumentacije	821500	Kapitalno	20.000,00
3.	Izvanredno održavanje i sanacija cesta	821622*	Kapitalno	1.655.000,04
4.	Program financiranja/sufinanciranja lokalne cestovne infrastrukture	821622*	Kapitalno	720.000,00
5.	Financiranje/sufinanciranje lokalne cestovne infrastrukture po programu iz 2021. godine	821622*	Kapitalno	245.000,00
Ukupno:				3.870.000,04

* Na ekonomskom kodu 821622 u Proračunu HBŽ za 2022. godinu je planiran/predviđen veći iznos sredstava za kapitalna ulaganja u ceste – sveukupno 3.057.535,00 KM. Međutim, kroz ovaj Plan je definiran utrošak 2.640.000,04 KM, što je vidljivo iz prethodne Tablice 2.. Osnovni razlog za ovakvo postupanje je činjenica da utvrđeni (manji) iznos ulaganja zapravo predstavlja stvarno raspoloživa sredstva za kapitalna ulaganja u 2022. godini, a nastala razlika (predviđeni iznos fin. sredstava/realni iznos fin. sredstava) prouzročena je procedurom donošenja Proračuna HBŽ za 2022. godinu. Naime, Uprava za ceste je u skladu s zahtjevom Ministarstva financija HBŽ u kolovozu 2021. godine dostavila nacrt svog financijskog plana za 2022. godinu, s tim da je u tom trenutku bila upitna realizacija jednog dijela radova, pa je shodno tome financiranje tih radova osigurala i kroz nacrt financijskog plana za 2022. godinu. U međuvremenu je došlo do realizacije i plaćanja dijela naprijed spomenutih radova, uslijed čega je postalo neophodno umanjiti nacrt financijskog plana Uprave za 2022. godinu za taj iznos (cca 400.000 KM). O svemu navedenom je upoznato i Ministarstvo financija HBŽ kroz sami dokument nacrta financijskog plana za 2022. godinu i na naknadno održanim konzultacijama. Uvažavajući navedeno Uprava je sačinila i dostavila početkom prosinca 2021. godine konačan prijedlog financijskog plana za 2022. godinu (umanjen za vrijednost u međuvremenu izvršenih i plaćenih radova). Međutim, uslijed „ubrzan“ procedure donošenja Proračuna HBŽ za 2022. godinu u isti su uvršteni iznosi ulaganja kako su bili definirani nacrtom financijskog plana Uprave. Stoga će se u narednom razdoblju (kroz Rebalans Proračuna HBŽ za 2022. godinu) izvršiti stvarno uravnoteženje prihodovne i rashodovne strane financijskog plana Uprave za 2022. godinu, sukladno vrijednostima iskazanim kroz ovaj Plan.

1) Redovno i zimsko održavanje cesta – cca 1.230.000,00 KM

Redovno održavanje čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom većeg dijela ili cijele godine na županijskim cestama, s ciljem održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima.

Glavnina aktivnosti na redovnom (bez zimskog) održavanju županijskih cesta se realizira u razdoblju od 15.03. (završetak zimske sezone) do 15.11. tekuće godine (početak nove zimske sezone).

U skladu s važećim propisima redovno (bez zimskog) održavanje obuhvaća sljedeće radove:

- popravka kolnika i trupa ceste, potpornih i obložnih zidova;
- uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolnika i objekata za odvodnju;
- održavanje bankina (planiranje i poravnavanje), bermi i kosina usjeka, nasipa i zasjeka;
- izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne prometne signalizacije i opreme ceste;
- košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu;
- održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu;
- manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolnika;
- manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obložnih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije;
- manji zahvati na ugrađivanju rubnjaka i izradi pješačkih staza;
- manji zahvati na saniranju klizišta i odrona;
- uređenje i popravke sustava za odvodnju (jaraka, rigola, drenaža i drugo);
- mjestimični popravci betonskih pasica;
- popravci lokalnih oštećenja kolnika (udarnih rupa, pojedinačnih i mrežastih pukotina, uzdužnih i poprečnih denivelacija, omekšanog asfaltnog zastora, oštećenih rubova i razdjelnica betonskog kolnika);
- radovi na održavanju cestovnih objekata, te uklanjanje manjih oštećenja, koja mogu ugroziti stabilnost i sigurnost objekta;
- obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava stalan, nesmetan i siguran promet na cestama.

Planirana sredstva za redovno održavanje (**cca 550.000,00 KM**) utrošiti će se po niže utvrđenom programu (Tablica 5.), vodeći računa o trenutačnom stanju i neophodnim zahvatima na pojedinoj dionici, odnosno o neophodnosti izvršenja pojedinih radova u određenom vremenskom razdoblju. Postupak odabira izvođača radova redovnog održavanja cesta u 2022. godini je u završnoj fazi (natječaj raspisan u studenom 2021. godine!!!), a potpisivanje ugovora je bilo planirano najkasnije do kraja zimske sezone. Međutim uslijed žalbe jednog od ponuditelja u ovom trenutku je teško odrediti ishod cjelokupnog postupka i okvirni datum zaključenja ugovora, što predstavlja otegotnu okolnost uslijed koje mogu nastupiti izrazito štetne posljedice.

Pod zimskim održavanjem cesta podrazumijevaju se radovi neophodni za održavanje prohodnosti cesta i sigurnosti prometa na njima za režim prometa u zimskim uvjetima.

Sredstva za zimsko održavanje (**cca 650.000 KM**) namijenjena su za financiranje radova zimskog održavanja cesta za dio zimske sezone 2021./2022. godina (od 01.01.2022. do 15.03.2022. i naknadno izvedene radove zimskog održavanja cesta) i dio zimske sezone 2022./2023. godina (u pravilu od 15.11.2022. do 31.12.2022. godine), s tim da će se naknadno donijeti poseban Operativni program za zimsku sezonu 2022./2023. godina, uvažavajući prioritete održavanja i raspoloživa sredstva.

Za zimsko održavanje cesta u zimskoj sezoni 2022./2023. godina je proveden javni natječaj i ugovor će se zaključiti s odabranim dobavljačem – poduzećem Livnopotovi d.o.o. Livno, uz moguće korekcije jediničnih cijena prouzročene trenutačnim gospodarskim kretanjima.

Sredstva za financiranje redovnog i zimskog održavanja cesta su namjenski prihodi Uprave (planirana na ekonomskom kodu 613724).

2) Nabava projektne dokumentacije – cca 20.000,00 KM*

Nabava projektne/tehničke dokumentacije (projekti izvedenog stanja, projekti sanacije i rekonstrukcije cesta, prometni projekti i sl.) predstavlja zakonsku obvezu upravitelja kojom se stvaraju odgovarajući preduvjeti za kvalitetnije planiranje i izvođenje svih vrsta radova, odnosno preduvjeti za razvoj mreže javnih županijskih cesta i sustava upravljanja.

Budući da nisu usvojeni viši razvojni dokumenti u oblasti cesta (strategija razvoja, srednjoročni program) ovim Planom prioritet se daje nabavi tehničke dokumentacije za županijsku cestu R420 Vir – Zavelim – granica RH (pravac Aržano) cijeneći činjenicu da je ovaj cestovni pravac dulje vremena zanemaren, u izrazito lošem stanju i da je susjedna Zapadnohercegovačka županija kroz koju većim dijelom prolazi predmetna cesta izradila projektnu dokumentaciju. Pored toga Uprava će po potrebi provesti i nabavu tehničke dokumentacije manje vrijednosti (nabava u okvirima izravnog sporazuma) koja je neophodna za realizaciju ovim Planom predviđenih radova. U slučaju da planirana sredstva nisu dovoljna za realizaciju planiranih aktivnosti, nedostajuća sredstva će se osigurati kroz rebalans financijskog plana, odnosno Proračuna HBŽ.

Financijska sredstva za ovu namjenu su namjenski prihodi Uprave (planirana na ekonomskom kodu 821500).

* na ekonomskom kodu 821500 u Proračunu HBŽ za 2022. godinu je planirano ukupno 20.000,00 KM, a sredstva u iznosu od cca 3.000,00 KM se rezerviraju za izradu idejnog i glavnog projekta uređenja uredskog prostora za smještaj Uprave.

3) Izvanredno održavanje i sanacija cesta – cca 1.655.000,04 KM

Izvanredno održavanje obuhvaća povremene radove koji se obavljaju s ciljem poboljšanja elemenata ceste, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa. Sukladno važećim propisima radovi izvanrednog održavanja obuhvaćaju sljedeće:

- obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora,
- ojačanje kolnika u svrhu obnove i povećanja nosivosti i kvaliteta vožnje,
- mjestimične popravke kolničke konstrukcije ceste, u svrhu zaštite i povećanja nosivosti ceste,
- poboljšanje sustava odvodnje ceste,
- zamjena, ugrađivanje nove i poboljšane vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste (kilometarski i smjerokazni stupići, zaštitne ograde i slično) na većim dijelovima ceste,
- saniranje odrona i manjih klizišta,
- radove na uređenju zelenila u svrhu zaštite ceste,
- uređenje raskrižja u istoj razini (oblikovanje, preglednost, ugradnja nove signalizacije i opreme) bez većih konstruktivnih zahvata,
- poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, prijelaza u naseljima,
- zaštita ceste od podlokavanja,
- pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste (ublažavanje oštih krivina, uređenje poprečnih nagiba i sl.) sa svrhom poboljšanja sigurnosti prometa,
- popravak ili zamjena sustava za odvodnju,
- zamjenu i obnova propusta do 10 m raspona.

Sanacija/rehabilitacija cesta podrazumijeva radove kojima se poboljšava sigurnost sudionika u prometu i održavanje projektiranog stanja cesta.

Glavnina ulaganja u izvanredno održavanje i sanaciju cesta u 2022. godini (Tablica 6.) će se realizirati kroz mjestimičnu obnovu kolničke konstrukcije (presvlačenje kolnika novim asfaltnim slojem) na definiranim dionicama županijskih cesta.

U Tablici 6.1. su posebno prikazani ugovoreni a neizvršeni radovi po Programu iz 2021. godine.

Financijska sredstva za ovu namjenu su namjenski prihodi Uprave (planirana na ekonomskom kodu 821622).

4) Program financiranja/sufinanciranja lok. cest. infrastrukture – cca 720.000,00 KM

Program financiranja/sufinanciranja lokalne cestovne infrastrukture zapravo predstavlja zasebnu cjelinu u okviru ovog Plana. Ovim programom Vlada Hercegbosanske županije odobrava financiranje/sufinanciranje projekata cestovne infrastrukture lokalne kategorije, putem Uprave za ceste Hercegbosanske županije, i to iz sredstava Proračuna HBŽ – u iznosu od 200.000,00 KM i iz namjenskih prihoda Uprave – u iznosu od 520.000,00 KM, odnosno u ukupnom iznosu od 720.000,00 KM.

Kriteriji za raspodjelu ukupno odobrenog iznosa financijskih sredstava su sljedeći:

- udio pojedine općine/grada u ostvarenju/punjenju namjenskih prihoda (po ovom kriteriju se vrši raspodjela 520.000,00 KM namjenskih prihoda),
- jednak iznos sredstava za sve općine/grad (po ovom kriteriju se vrši raspodjela 200.000,00 KM sredstava iz Proračuna HBŽ).

Uvažavajući naprijed navedene kriterije, uz manje korekcije dobivenih iznosa zbog zaokruživanja na cijele brojeve, raspodjela ukupno odobrenog iznosa financiranja/sufinanciranja projekata cestovne infrastrukture lokalne kategorije utvrđuje se kako slijedi:

- Grad Livno – 255.000,00 KM,
- Općina Tomislavgrad – 225.000,00 KM,
- Općina Drvar – 75.000,00 KM,
- Općina Kupres – 70.000,00 KM,
- Općina Glamoč – 55.000,00 KM i
- Općina B. Grahovo – 40.000,00 KM.

Listu projekata lokalnih cesta/ulica koji će se financirati/sufinancirati do odobrenog iznosa sredstava utvrđuje Vlada Hercegbosanske županije posebnom Odlukom.

Lista projekata lokalnih cesta/ulica utvrditi će se na temelju zahtjeva i prijedloga dostavljenih sukladno Metodologiji o načinu implementacije sredstava koja je sastavni dio ovog Plana.

5) Financiranje/sufinanciranje lokalne cestovne infrastrukture po programu iz 2021. godine – cca 245.000,00 KM

Izdatke/rashode po ovom osnovu čine odobrena a nerealizirana ulaganja u lokalnu cestovnu infrastrukturu po planu i programu iz 2021. godine. Naime, Općina Tomislavgrad, Općina Drvar i Općina Glamoč kao implementatori odobrenih sredstava za ulaganje u lokalnu cestovnu infrastrukturu na svom području, nisu u toku 2021. godine okončali radove koji su predmetom financiranja/sufinanciranja po planu i programu iz 2021. godine. Međutim, sve tri općine su skladno utvrđenoj metodologiji o načinu implementacije odobrenih sredstava pravovremeno dostavile informaciju da su proveli javnu nabavu i da će predmetne radove okončati početkom građevne sezone u 2022. godini. Stoga je valjalo osigurati i plaćanje tih radova u visini odobrenih iznosa kako slijedi: Općina Tomislavgrad – 140.000,00 KM, Općina Drvar – 75.000,00 KM i Općina Glamoč – 30.000,00 KM.

3. PROGRAM SANACIJE I ODRŽAVANJA JAVNIH ŽUPANIJSKIH CESTA

Tablica 3. – Evidentirano stanje cesta

Red. broj	Oznaka	Cesta	Duljina (≈ km)			Raspoloživi podaci o stanju ceste
			asf.	mak.	uk.	
1.	R408	Drvar-Glavice Drvar- Martin Brod	41	20	61	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik: <ul style="list-style-type: none"> a) asfaltni kolnik – većim dijelom oštećen/dotrajao (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine, povećana mogućnost pojave udarnih rupa), b) makadamski kolnik – nakon zimske sezone i obilnijih oborina redovito dolazi do oštećenja (rupe/neravnine i oštećenja na cijeloj dionici), - bankina – neodgovarajuća visina i poprečni nagib bankine na dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – nestabilan materijal na kosinama, povećana mogućnost odrona sa kosina zasjeka i usjeka, - odvodnja – odroni i nanosi u rigolima, propustima i odvodnim kanalima, - oprema ceste- nedostatna oprema ceste, posebno zaštitna odbojna ograda, nedostaje vertikalna/horizontalna prometna signalizacija, - cestovni pojas – trava, granje i šiblje u cestovnom pojasu, - objekti- nema podataka o stanju cestovnih objekata (mostova i sl.).
2.	R409	B. Grahovo-Rore	20	22	42	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik: <ul style="list-style-type: none"> a) asfaltni kolnik – većim dijelom oštećen/dotrajao (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine, povećana mogućnost pojave udarnih rupa), b) makadamski kolnik – oštećen (rupe/neravnine i oštećenja cijelom duljinom), - bankina – neodgovarajuća visina i poprečni nagib bankine na većem dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – nestabilan materijal na kosinama, povećana mogućnost odrona sa kosina zasjeka i usjeka, - odvodnja – odroni i nanosi u rigolima, propustima i odvodnim kanalima, - oprema ceste- nema opreme ceste, nedostaje vertikalna/horizontalna prometna signalizacija, - cestovni pojas – trava, granje i šiblje u cestovnom pojasu, - objekti- nema podataka o stanju cestovnih objekata.
3.	R410	Pasjak-Potoci	8	21	29	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik: <ul style="list-style-type: none"> c) asfaltni kolnik – najvećim dijelom oštećen/dotrajao (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine, povećana mogućnost pojave udarnih rupa), d) makadamski kolnik – oštećen (rupe/neravnine i oštećenja cijelom duljinom), - bankina – neodgovarajuća visina i poprečni nagib bankine na većem dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – nestabilan materijal na kosinama, povećana mogućnost odrona sa kosina zasjeka i usjeka,

						<ul style="list-style-type: none"> - odvodnja – odroni i nanosi u rigolima, propustima i odvodnim kanalima, - oprema ceste- nema opreme ceste, nedostaje vertikalna/horizontalna prometna signalizacija, - cestovni pojas – trava, granje i šiblje u cestovnom pojasu, - objekti- nema podataka o stanju cestovnih objekata.
4.	R415	Kupres-Blagaj	16	-	16	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik – manjim dijelom oštećen (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine, povećana mogućnost pojave udarnih rupa), - bankina – neodgovarajuća visina i poprečni nagib bankine na dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – nestabilan materijal na kosinama, mogućnost odrona sa kosina zaszjeka i usjeka, - odvodnja – odroni i nanosi u rigolima, propustima i odvodnim kanalima, - oprema ceste- oštećen i uništen veći broj smjerokaznih stubića, otuđeno/uništeno cca 20 kom. prometnih znakova, - cestovni pojas – trava, granje i šiblje u cestovnom pojasu, - objekti- nema podataka o stanju cestovnih objekata.
5.	R415b	Biličići-Bajramovci (Blagaj-Pribelja-Glamoč)	-	52	52	<ul style="list-style-type: none"> - nema valjanih podataka,
6.	R416	Guber-Sajković	27	11	38	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik: <ul style="list-style-type: none"> a) asfaltni kolnik – mjestimice oštećen/dotrajao (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine, mogućnost pojave udarnih rupa), c) makadamski kolnik – trenutačno saniran, nakon obilnijih oborina redovito dolazi do oštećenja (rupa/neravnina i oštećenja na cijeloj dionici), - bankina – neodgovarajuća visina i poprečni nagib bankine na dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – nestabilan materijal na kosinama, mogućnost odrona sa kosina zaszjeka i usjeka, - odvodnja – odroni i nanosi u rigolima, propustima i odvodnim kanalima, - oprema ceste - uništen veći broj smjerokaznih stubića, - cestovni pojas – trava, granje i šiblje u cestovnom pojasu, - objekti- nema podataka o stanju cestovnih objekata (mostova i sl.).
7.	R416a	Prolog-Vaganj	16	-	16	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik – dobar, - bankina – manja oštećenja; - nasip, zasjek, usjek - nestabilan materijal na kosinama, mogućnost odrona sa kosina zaszjeka i usjeka, - odvodnja – odroni i nanosi u rigolima, propustima i odvodnim kanalima, - oprema ceste- oštećen i uništen veći broj smjerokaznih stubića, otuđeno/uništeno cca 5 kom. prometnih znakova; - cestovni pojas – zadovoljava,
8.	R418	Mokronoge-Rama	17	-	17	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik – mjestimična oštećenja na asfaltnom kolniku (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine, povećana mogućnost pojave udarnih rupa), - bankina – neodgovarajuća visina i poprečni nagib bankine na dijelu ceste;

						<ul style="list-style-type: none"> - nasip, zasjek, usjek- nestabilan materijal na kosinama, povećana mogućnost odrona sa kosina zasjeka i usjeka, - odvodnja – odroni i nanosi u rigolima, propustima i odvodnim kanalima, - oprema ceste- nepotpuna oprema, nedostaje vertikalna prometna signalizacija ceste; - cestovni pojas – trava, granje i šiblje u cestovnom pojasu, - objekti- nema podataka o stanju cestovnih objekata.
9.	R418a	Rilić-Ravno	7	13	20	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik: <ul style="list-style-type: none"> a) asfaltni kolnik – pretežito oštećen/dotrajavao (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine, povećana mogućnost pojave udarnih rupa), d) makadamski kolnik – oštećen, nakon obilnijih oborina redovito dolazi do oštećenja (rupa/neravnina i oštećenja na cijeloj dionici), - nasip – nestabilan materijal na kosinama, - oprema ceste- nedostaje oprema ceste i vertikalna prometna signalizacija, - cestovni pojas – trava, granje i šiblje u cestovnom pojasu, - objekti- nema podataka o stanju cestovnih objekata.
10.	R419a	Tomislavgrad-Blidinje	26	-	26	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik – vidljive štetne pukotine na kolniku, - bankina – neodgovarajuća visina i poprečni nagib bankine na dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – nestabilan materijal na kosinama, mogućnost odrona sa kosina zasjeka i usjeka, - odvodnja – nanosi u propustima i odvodnim kanalima, - oprema ceste- nepotpuna oprema i vertikalna prometna signalizacija ceste na dionici Tomislavgrad-Lipa, uništeni smjerokazni stubići, - cestovni pojas – trava, granje i šiblje u cestovnom pojasu, - objekti- nema podataka o stanju cestovnih objekata (mostova i sl.).
11.	R420	Vir – Zavelim-granica RH (pravac Aržano)	2	4	6	<ul style="list-style-type: none"> - nema valjanih podataka.
Ukupno cca:			180	143	323	

Napomena: Stanje županijskih cesta je utvrđeno temeljem vizualnog opažanja na terenu, bez provođenja posebnih mjerenja i ispitivanja.

Tablica 4. – Prioriteti ulaganja u 2022. godini

Red. br.	Oznaka	Cesta	Održavanje cesta			Sanacija cesta	Rekonstrukcija cesta
			Redovno	Izvanredno	Zimsko		
1.	R408	Drvar-Glavice	I/II prioritet	I prioritet	I/II prioritet	I prioritet	-
2.	R409	B. Grahovo-Rore	II prioritet	II prioritet	II/III prioritet	-	-
3.	R410	Pasjak-Potoci	II prioritet	II prioritet	II/III prioritet	-	-
4.	R415	Kupres-Blagaj	I prioritet	I prioritet	I prioritet	-	-
5.	R415b	Biličići-Bajramovci (Blagaj-Pribelja-Glamoč)	III prioritet	-	III prioritet	-	-
6.	R416	Guber-Sajković	I/II prioritet	I prioritet	I/II prioritet	-	-
7.	R416a	Prolog-Vaganj	I prioritet	-	I prioritet	-	-
8.	R418	Mokronoge-Rama	I prioritet	I prioritet	I prioritet	-	-
9.	R418a	Rilić-Ravno	II prioritet	-	II prioritet	-	-
10.	R419a	Tomislavgrad-Blidinje	I prioritet	I prioritet	I prioritet	-	-
11.	R420	Vir – Zavelim-granica RH (pravac Aržano)	II prioritet	-	II prioritet		

Napomena: Prioriteti ulaganja u 2022. godini su utvrđeni temeljem trenutnog stanja kao i prostornih i prometnih značajki pojedinih cesta.

Tablica 5. – Program redovnog i zimskog* održavanja

Red. broj	Oznaka	Cesta	Opis planiranih radova redovnog održavanja
1.	R408	Drvar-Glavice	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled ceste – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 7 dana na dijelu ceste s asfaltnim kolnikom; - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirani radovi kroz godinu, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - zatvaranje udarnih rupa i sanacija manjih oštećenja kolnika – interventno, glavninu ostalih aktivnosti okončati do kraja kolovoza; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno i na kritičnim dionicama do početka zimske sezone; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - ugradnja/popravak opreme i vertikalne signalizacije – interventno i na kritičnim dionicama do početka zimske sezone.
2.	R409	B. Grahovo-Rore	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled ceste – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 7 dana na dijelu ceste s asfaltnim kolnikom; - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirani radovi kroz godinu, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - zatvaranje udarnih rupa i sanacija manjih oštećenja kolnika – interventno, glavninu ostalih aktivnosti okončati do kraja kolovoza; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno i na kritičnim dionicama do početka zimske sezone; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - ugradnja/popravak opreme i vertikalne signalizacije – interventno i na kritičnim dionicama do početka zimske sezone.
3.	R410	Pasjak-Potoci	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled ceste – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 7 dana na dijelu ceste s asfaltnim kolnikom; - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirani radovi kroz godinu, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - zatvaranje udarnih rupa i sanacija manjih oštećenja kolnika – interventno, glavninu ostalih aktivnosti okončati do kraja kolovoza; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno i na kritičnim dionicama do početka zimske sezone; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - ugradnja/popravak opreme i vertikalne signalizacije – interventno i na kritičnim dionicama do početka zimske sezone.
4.	R415	Kupres-Blagaj	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled ceste – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 7 dana; - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirano kroz godinu, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone;

			<ul style="list-style-type: none"> - zatvaranje udarnih rupa i sanacija manjih oštećenja kolnika – interventno, glavninu ostalih aktivnosti okončati do kraja kolovoza; - uređenje bankina – - kontinuirano kroz godinu, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - ugradnja/popravak opreme i vertikalne signalizacije – interventno; - obnova središnje crte – lipanj/srpanj.
5.	R415b	Biličići-Bajramovci (Blagaj-Pribelja- Glamoč)	<ul style="list-style-type: none"> - pregled ceste s ciljem dobivanja neophodnih podataka o potrebnim radovima, interventni radovi – do kraja tekuće godine.
6.	R416	Guber-Sajković	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled ceste – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 7 dana; - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirano kroz godinu, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - zatvaranje udarnih rupa i sanacija manjih oštećenja kolnika – interventno, glavninu ostalih aktivnosti okončati do kraja srpnja; - uređenje bankina - kontinuirano kroz godinu, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - ugradnja/popravak opreme i vertikalne signalizacije – kolovoz/rujan; - obnova središnje crte – lipanj/srpanj.
7.	R416a	Prolog-Vaganj	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled ceste – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 7 dana; - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirani radovi, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - uređenje bankina - kontinuirano kroz godinu, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - popravak opreme i vertikalne signalizacije – interventno; glavnina ostalih aktivnosti rujan/listopad, - obnova središnje crte – lipanj/srpanj.
8.	R418	Mokronoge-Rama	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled ceste – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 7 dana; - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirani radovi, glavninu aktivnosti okončati do početka zimske sezone; - zatvaranje udarnih rupa i sanacija manjih oštećenja kolnika – interventno, glavninu ostalih aktivnosti okončati do kraja srpnja; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - ugradnja/popravak opreme i vertikalne signalizacije – interventno; - obnova središnje crte – lipanj/srpanj.
9.	R418a	Rilić-Ravno	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled ceste – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 15 dana; - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirani radovi kroz godinu, glavnina aktivnosti do početka zimske sezone;

			<ul style="list-style-type: none"> - zatvaranje udarnih rupa i sanacija manjih oštećenja kolnika – interventno, glavninu ostalih aktivnosti okončati do kraja srpnja; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - ugradnja/popravak opreme i vertikalne signalizacije – interventno.
10.	R419a	Tomislavgrad -Blidinje	<ul style="list-style-type: none"> - ophodnja/pregled – kontinuirano kroz godinu, najmanje jedanput u 7 dana, - čišćenje (kolnika, sustava za odvodnju i sl.) – kontinuirani radovi, glavnina aktivnosti do početka zimske sezone; - zatvaranje udarnih rupa i sanacija manjih oštećenja kolnika i trupa – interventno, glavninu ostalih aktivnosti okončati do kraja kolovoza; - uređenje bankina - kontinuirano kroz godinu, glavnina aktivnosti do početka zimske sezone; - uređenje kosina zasjeka i usjeka – interventno; - košenje trave i rezanje granja uz cestu – lipanj/srpanj; - ugradnja/popravak opreme i vertikalne signalizacije – interventno, na kritičnim dionicama; - obnova središnje crte – lipanj/srpanj.
11.	R420	Vir – Zavelim-granica RH (pravac Aržano)	<ul style="list-style-type: none"> - pregled ceste s ciljem dobivanja neophodnih podataka o potrebnim radovima, interventni radovi – do kraja tekuće godine.
Financiranje:			namjenski prihod
Ukupan trošak radova redovnog (bez zimskog) održavanja u 2022. godini:			cca 550.000,00 KM

Tablica 5.1 – Planirani radovi redovnog (bez zimskog) održavanja u 2022. godini po vrsti i količini

Red. broj	Opis rada	Jed. mjere	Količina
1.	PREGLED JAVNIH CESTA		
1.1.	Ophodnja ceste (obuhvaća nadziranje prohodnosti i uporabnosti ophodarske dionice za siguran promet, osiguranje iznenadno nastalog izvora opasnosti na ophodarskoj dionici, provedbu mjera za zaštitu ophodarske dionice i prometa na njoj, otklanjanje posljedica izvanrednih događaja na ophodarskoj dionici, osiguranje redovnih i izvanrednih dojava o stanju i prohodnosti ophodarske dionice, te obavljanje radova redovnog održavanja manjeg obima na ophodarskoj dionici, a sve prema dinamičkom planu ophodnje)	h	1.000,00
1.2.	Otklanjanje posljedica izvanrednih događaja (obuhvaća otklanjanje posljedica izvanrednih događaja kao što su raščišćavanje posljedica prometnih nezgoda, iznenadni odroni ili oštećenja ceste i sl.)	h	20,00
2.	ODRŽAVANJE KOLNIKA		
2.1.	Čišćenje većih površina kolnika (obuhvaća čišćenje (ručno ili strojno) većih površina kolnika od npr. blata, posipnog materijala nakon zimske službe i sl. s izbacivanjem materijala izvan kolnika)	m2	30.000,00
2.2.	Lokalno čišćenje kolnika s uklanjanjem materijala s kolnika ručno (obuhvaća ručno čišćenje površine kolnika od rasutog materijala nastalog od nanesenog blata, masnih mrlja, smeća i drugih materijala i predmeta, zatim od manjih osulina, odrona i nanosa, koji ugrožavaju sigurnost prometa, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	5,00
2.3.	Lokalno čišćenje kolnika s uklanjanjem materijala s kolnika strojno (obuhvaća strojno čišćenje osulina, odrona ili većeg pojedinačnog kamenja iznenadno palog na kolnik, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	20,00
2.4.	Zatvaranje udarnih rupa hladnom asf. masom (obuhvaća nabavu i ručnu ugradnju hladne asfaltne mješavine standardne kvalitete)	t	10,00
2.5.	Popravak kolnika vrućom asf. masom ručno (obuhvaća popravak lokalnih oštećenja asfaltnog kolnika ručnom ugradnjom asfaltne mješavine standardne kvalitete u sloj prosječne debljine 5 cm. Rad obuhvaća zasijecanje dijelova asfaltnog kolnika u pravilne pravokutne oblike, uklanjanje ili freziranje asfalta, utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju, čišćenje i špricanje površine bitumenskom emulzijom, dobavu i ručnu ugradnju asfaltne mješavine s valjanjem valjkom mase 2-6 t, te zalijevanje rubova bitumenskom emulzijom nakon ugradnje asfalta)	t	80,00

2.6.	Popravlak kolnika vrućom asf. masom strojno (obuhvaća popravak oštećenja asfaltnog kolnika sa strojnom ugradnjom asfaltne mješavine standardne kvalitete u sloj prosječne debljine 5 cm. Rad obuhvaća zasijecanje dijelova asfaltnog kolnika, uklanjanje ili freziranje asfalta, utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju, čišćenje i špricanje površine bitumenskom emulzijom, dobavu i strojnu ugradnju asfaltne mješavine standardne kvalitete s valjanjem odgovarajućim valjcima (glatki valjak i valjak s gumenim kotačima), te zalijevanje rubova bitumenskom emulzijom nakon ugradnje asfalta)	t	500,00
2.7.	Zalijevanje spojnica i pukotina u kolniku (obuhvaća čišćenje pukotina te zatvaranje pukotina masom za zalijevanje standardne kvalitete)	m	1.500,00
2.8.	Popravlak makadama strojno (obuhvaća nabavu, dovoz i razastiranje miješanog kamenog materijala (tampona) s profiliranjem i zbijanjem)	m3	1.000,00
2.9.	Popravlak dijelova trupa ceste (obuhvaća lokalni popravak manjih oštećenja trupa ceste, odnosno nabavu i dovoz odgovarajućeg materijala, te popunjavanje materijalom sa zbijanjem u slojevima)	m3	15,00
2.10.	Popravlak zaglađenog kolnika (obuhvaća površinsko freziranje zaglađenih površina i neravnina asfaltnog kolnika u debljini do 1 cm, utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju, te čišćenje kolnika od ostataka isfrezanog asfalta)	m2	1.000,00
3.	ODRŽAVANJE BANKINA I BERMI		
3.1.	Strojno uređenje bankina/bermi (obuhvaća strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankine/bermi s mjestimičnim ručnim uklanjanjem nadvišenih dijelova bankine/bermi oko prometnih znakova, smjerokaznih stupića, zaštitnih ograda i sl., te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m2	40.000,00
3.2.	Popravlak/dosipanje oštećenih bankina/bermi (obuhvaća nabavu i dovoz odgovarajućeg miješanog materijala, te razastiranje, profiliranje i zbijanje materijala)	m3	300,00
4.	ODRŽAVANJE KOSINA USJEKA, ZASJEKA I NASIPA		
4.1.	Strojno uklanjanje nestabilnog materijala s kosina (obuhvaća strojno uklanjanje (povremena uporaba čekića) nestabilnog materijala s kosina usjeka, zasjeka i nasipa, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	300,00
4.2.	Strojno skidanje čvrstog/kamenog materijala s kosina (obuhvaća strojno skidanje (stalna uporaba čekića) čvrstog materijala s kosina usjeka i zasjeka, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	350,00
4.3.	Uklanjanje materijala nakupljenog iza zaštitnih mreža (obuhvaća otvaranje mreža, uklanjanje nakupljenog materijala, sidrenje mreža, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	30,00

5.	ODRŽAVANJE OBJEKATA ZA ODVODNJU		
5.1.	Čišćenje cestovnih jaraka ručno (obuhvaća uklanjanje manjih količina nanesenog materijala iz jarka, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	15,00
5.2.	Čišćenje cestovnih jaraka strojno (obuhvaća čišćenje i neophodno produbljivanje dna i pokosa jarka, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	700,00
5.3.	Čišćenje rigola ručno (obuhvaća čišćenje rigola od blata, sipine i ostalog nanešenog materijala, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m	50.000,00
5.4.	Čišćenje propusta (obuhvaća vađenje nanosa iz profila propusta, prikupljanje uklonjenog materijala, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	30,00
5.5.	Čišćenje ulazno-izlaznih glava propusta (obuhvaća začišćavanje ulazno-izlaznih glava propusta, prikupljanje uklonjenog materijala, te utovar i odvoz uklonjenog materijala na deponiju)	m3	50,00
5.6.	Popravak rubnjaka (obuhvaća popravak postojećih rubnjaka uz prethodno uređenje podloge i ugradnju podložnog betona)	m	20,00
6.	ODRŽAVANJE PROMETNE SIGNALIZACIJE		
6.1.	Postavljanje prometnog znaka sa stupom - dimenzije znaka za ceste s širinom kolnika od 5,0 do 7,0 m (obuhvaća nabavu i montažu stupa i prometnog znaka propisane kvalitete)	kom.	150,00
6.2.	Postavljanje/zamjena prometnog znaka bez stupa - dimenzije znaka za ceste s širinom kolnika od 5,0 do 7,0 m (obuhvaća nabavu i montažu prometnog znaka (kod zamjene i uklanjanje i odvoz starog znaka na deponiju) propisane kvalitete na postojeći stup)	kom.	50,00
6.3.	Zamjena stupova prometnih znakova (obuhvaća uklanjanje starog stupa, nabavu i montažu novog stupa, montažu postojećeg znaka na novi stup i odvoz uklonjenog stupa na deponiju)	kom.	10,00
6.4.	Postavljanje usmjerivača – zebri (50x50) sa stupovima (obuhvaća nabavu i montažu stupova i usmjerivača – zebri propisane kvalitete)	kom.	30,00
6.5.	Postavljanje/zamjena usmjerivača – zebri (50x50) (obuhvaća nabavu i montažu novih usmjerivača (kod zamjene i uklanjanje i odvoz na deponiju starih zebri) na postojeći stub)	kom.	5,00
6.6.	Zamjena stupova usmjerivača – zebri (obuhvaća uklanjanje starog stupa, nabavu i montažu novog stupa, montažu usmjerivača na novi stup i odvoz uklonjenog stupa na deponiju)	kom.	5,00
6.7.	Postavljanje prometnog znaka – cestokaza sa stubovima (obuhvaća nabavu i montažu stubova (2 stuba za jedan znak) i prometnog znaka propisane kvalitete)	kom.	5,00
6.8.	Popravak/ispravljanje oborenih znakova ili usmjerivača sa stupom (obuhvaća ispravljanje prometnog znaka ili usmjerivača i stupa prometnog znaka ili usmjerivača po vertikali i smjeru, te učvršćenje)	kom.	30,00

6.9.	Izmještanje prometnog znaka sa stubom (obuhvaća demontažu prometnog znaka sa stubom i njegovu ponovnu montažu na drugoj lokaciji na istoj cesti)	kom.	15,00
6.10.	Postavljanje/zamjena km oznaka (obuhvaća nabavu i montažu (kod zamjene i uklanjanje i odvoz na deponiju starih km oznaka) novih km oznaka propisane kvalitete na postojeći stub)	kom.	15,00
6.11.	Postavljanje prometnog znaka – predcestokaza sa stubovima (obuhvaća nabavu i montažu stubova (2 stuba za jedan znak) i prometnog znaka propisane kvalitete 120x120 cm)	kom.	2,00
7.	ODRŽAVANJE OZNAKA NA KOLNIKU		
7.1.	Izrada uzdužnih oznaka na kolniku - 12 cm-puna crta (obuhvaća izradu ili obnavljanje pune uzdužne razdjelne/rubne crte širine 12 cm strojnim nanošenjem boje s dodatkom staklenih kuglica/ perli)	m	100.000,00
7.2.	Izrada uzdužnih oznaka na kolniku - 12 cm -isprekidana crta (obuhvaća izradu ili obnavljanje isprekidane uzdužne razdjelne crte širine 12 cm strojnim nanošenjem boje s dodatkom staklenih kuglica/ perli)	m	85.000,00
7.3.	Izrada strelica i sl. oznaka na kolniku (obuhvaća izradu ili obnavljanje strelica i sl. oznaka strojnim nanošenjem boje s dodatkom staklenih perli)	m2	350,00
7.4.	Ispisivanje slova na kolniku (obuhvaća izradu ili obnavljanje pojedinačnih natpisa "STOP", "ŠKOLA" i sl. strojnim nanošenjem boje s dodatkom staklenih perli)	kom.	80,00
8.	ODRŽAVANJE CESTOVNE OPREME		
8.1.	Postavljanje pocinčane odbojne ograde (obuhvaća nabavu i montažu nove pocinčane odbojne ograde, te njeno poravnanje po horizontali i vertikali)	m	600,00
8.2.	Postavljanje pocinčanih stupova odbojne ograde (obuhvaća nabavu i montažu novih pocinčanih stupova u bankini, a izuzetno i na betonsku podlogu)	kom.	160,00
8.3.	Popravak odbojne ograde (obuhvaća demontažu iskrivljenih dijelova ograde, ispravljanje i ponovnu montažu, te poravnanje po horizontali i vertikali)	m	10,00
8.4.	Zamjena odbojne ograde (obuhvaća demontažu i odvoz stare odbojne ograde, nabavu i montažu nove pocinčane ograde, te poravnanje po horizontali i vertikali)	m	30,00
8.5.	Zamjena stupova odbojne ograde (obuhvaća demontažu i odvoz starih stupova, te nabavu i montažu novih pocinčanih stupova u bankini, izuzetno i na betonsku podlogu)	kom.	15,00
8.6.	Postavljanje smjerokaznih stubića (obuhvaća nabavu i montažu smjerokaznih pvc stubića propisane kvalitete)	kom.	400,00
8.7.	Popravak/ispravljanje smjerokaznih stupića (obuhvaća ispravljanje nakrivljenog stupića po vertikali i smjeru s utvrđivanjem temelja)	kom.	2.000,00
8.8.	Zamjena smjerokaznih stupića (obuhvaća demontažu i odvoz starih stupića, nabavu i montažu novih pvc stupića propisane kvalitete)	kom.	500,00
8.9.	Postavljanje/zamjena katadioptera (obuhvaća nabavu i postavljanje novih reflektirajućih oznaka - katadioptera na zaštitne ograde i druga mjesta, uključujući sav potreban rad i materijal)	kom.	100,00

9.	KOŠENJE TRAVE I KOROVA		
9.1.	Ručno košenje trave i korova (obuhvaća ručnu košnju na manjim površinama i mjestima gdje nije moguća strojna košnja sa skupljanjem pokošene trave i odvozom na deponiju)	m2	25.000,00
9.2.	Strojno košenje trave i korova (obuhvaća strojnu košnju trave na bankinama i bermama sa skupljanjem pokošene trave i odvozom na deponiju)	m2	450.000,00
9.3.	Sječa šiblja i granja ručno (obuhvaća ručno obrezivanje šiblja i granja na manjim površinama i mjestima gdje nije moguće strojno obrezivanje sa prikupljanjem obrezanog granja, utovar i odvoz na deponiju)	m2	13.000,00
9.4.	Sječa šiblja i granja strojno (obuhvaća strojno obrezivanje grmlja, živice i šiblja specijalnim vozilom s priključnim škarama, prikupljanje obrezanog granja, utovar i odvoz na deponiju)	m2	50.000,00
10.	OSTALI RADOVI		
10.1.	Rad kamiona (nosivosti > 10 t)	h	10,00
10.2.	Rad grejdera	h	50,00
10.3.	Rad valjka	h	50,00
10.4.	Rad bagera/rovokopača	h	10,00

Navedene količine radova redovnog (bez zimskog) održavanja cesta u 2022. godini će se rasporediti po svim županijskim cestama, iznimno i lokalnim, uvažavajući utvrđene prioritete ulaganja, trenutno stanje i prometni značaj pojedinih cesta/dionica cesta.

***Program zimskog održavanja**

Za zimsko održavanje naknadno će se donijeti poseban operativni program uvažavajući utvrđene prioritete i ukupni trošak zimskog održavanja u 2022. godini u visini od cca **650.000,00 KM.**

Tablica 6. – Program izvanrednog održavanja i sanacije cesta

Red. broj	Oznaka	Cesta/dionica ceste	Opis planiranih radova izvanrednog održavanja i sanacije cesta	Procijenjeni trošak (KM)	Financiranje
1.	R408	Drvar-Glavica	popravlak makadamskog kolnika (izravnavanje građevinskim strojem – grejderom i valjanje i/ili nasipanje, razastiranje i valjanje odgovarajućeg kamenog materijala/tampona)	50.000,00	namjenski prihod
2.	R408	Drvar-Glavica	priprema i asfaltiranje dijela dionice Glavica – Rore (nastavak radova od Šumnjaka prema Rorama)	400.000,00	namjenski prihod
3.	R409	Bos. Grahovo - Rore	popravlak makadamskog kolnika (izravnavanje građevinskim strojem – grejderom i valjanje i/ili nasipanje, razastiranje i valjanje odgovarajućeg kamenog materijala/tampona)	30.000,00	namjenski prihod
4.	R410	Pasjak – Potoci	popravlak makadamskog kolnika (izravnavanje građevinskim strojem – grejderom i valjanje i/ili, nasipanje, razastiranje i valjanje odgovarajućeg kamenog materijala/tampona)	20.000,00	namjenski prihod
5.	R415	Kupres - Blagaj	mjestimični popravak/obnova kolničke konstrukcije (izravnavanje i presvlačenje kolnika novim asfaltom)	200.000,00	namjenski prihod
6.	R416	Guber-Sajković	mjestimični popravak/obnova kolničke konstrukcije (izravnavanje i presvlačenje kolnika novim asfaltom)	400.000,00	namjenski prihod
7.	R418	Mokronoge - Rama	mjestimični popravak/obnova kolničke konstrukcije (izravnavanje i presvlačenje kolnika novim asfaltom)	200.000,00	namjenski prihod
8.	R419a	Tomislavgrad - Blidinje	mjestimični popravak/obnova kolničke konstrukcije (izravnavanje i presvlačenje kolnika novim asfaltom)	200.000,00	namjenski prihod
9.	Nepredviđeni rashodi/troškovi:			25.000,04	namjenski prihod
Ukupno:				1.525.000,04	

Tablica 6.1. – Ugovoreni a neizvršeni radovi izvanrednog održavanja i sanacije cesta po Programu iz 2021. godine

Red. broj	Oznaka	Cesta	Opis planiranih radova izvanrednog održavanja i sanacije cesta	Ukupan trošak (KM)	Financiranje
1.	R408 R409 R410	Drvar-Glavica B. Grahovo – Rore Pasjak - Potoci	popravak makadamskog kolnika (izravnavanje građevinskim strojem – grejderom i valjkom i/ili nasipanje, razastiranje i valjanje odgovarajućeg kamenog materijala/tampona)	65.000,00	namjenski prihod
2.	R408	Drvar-Glavica	priprema i asfaltiranje križanja sa magistralnom cestom (raskrižje Glavica)	40.000,00	namjenski prihod
3.	R415	Kupres - Blagaj	mjestimični popravak/obnova kolničke konstrukcije (izravnavanje i presvlačenje kolnika novim asfaltom)	25.000,00	namjenski prihod
Ukupno:				130.000,00	

Radovi izvanrednog održavanja i sanacije cesta će se izvoditi u vrijeme povoljnih/odgovarajućih vremenskih uvjeta (građevna sezona u 2022. godini). **Iznimno, ukoliko iz objektivnih razloga ugovorene radove nije moguće izvesti u tekućoj godini, ti radovi će se izvesti u narednoj godini, što se na određeni način osigurava zaključivanjem jednogodišnjeg okvirnog sporazuma za predmetnu vrstu radova.**

Posebna napomena: Ovaj Program napravljen je uvažavajući raspoložive opće podatke o stanju mreže županijskih cesta. Shodno tome u tablicama su opisno navedeni planirani radovi na pojedinim cestama i procijenjena ukupna vrijednost istih na temelju iskustva iz prethodnih godina i zadanog financijskog okvira. Ukoliko se tijekom realizacije Plana, odnosno prilikom izvođenja radova na terenu ispostavi da rezervirana sredstva za pojedinu cestu nisu dovoljna za izvođenje neophodnih radova na toj cesti, a postoje neutrošena sredstva planirana za radove na nekoj drugoj cesti, Uprava će obaviti preraspodjelu sredstva po pojedinim cestovnim dionicama uvažavajući naprijed utvrđenu strukturu ulaganja. Također, cijeneći razdoblje izvođenja odnosno neophodne vremenske uvjete za izvođenje pojedinih radova, Uprava će po potrebi sačinjavati dinamički plan radova sukladno ovom Programu.

4. ZAŠTITA JAVNIH ŽUPANIJSKIH CESTA

U 2022. godini mjere zaštite javnih cesta će se provoditi kroz sljedeće aktivnosti Uprave:

- osiguranje kontinuiteta radova redovnog i izvanrednog održavanja,
- pojačana nazočnost ovlaštenih djelatnika na terenu s ciljem pravodobnog dobivanja informacija o vršenju štetnih radnji na cesti i u cestovnom/zaštitnom pojasu javnih cesta,
- uspostava bolje suradnje s policijskim i inspeksijskim službama,
- ugovorno reguliranje građenja i postavljanja instalacija u trupu ceste i cestovnom/zaštitnom pojasu ceste,
- reguliranje izvanrednog prijevoza i
- stvaranje potrebnih preuvjeta za uspostavu propisanih evidencija cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na cestama.

Sve pobrojane aktivnosti će se u kontinuitetu provoditi u okviru redovitog poslovanja Uprave i za njihovu realizaciju nisu potrebna nikakva dodatna financijska sredstva.

Za realizaciju drugih mjera zaštite javnih cesta (zaštita cesta od prekomjernog opterećenja, zaštita od prekoračenja ukupne mase i osovinskog opterećenja, reguliranje odnosa sa susjedima uz cestu i sl.) koje zahtijevaju značajnija financijska sredstva, Uprava će u 2022. godini nastojati osigurati nužne pretpostavke, u prvom redu financiranje i kadrovsko osposobljavanje, jer očekivani prihodi u tekućoj godini i trenutna kadrovska popunjenost i osposobljenost nisu dostatni za realizaciju značajnijih/zahtjevnijih aktivnosti po ovom pitanju.

5. PRIKAZ OČEKIVANOG STANJA NA KRAJU PLANSKOG RAZDOBLJA

Red. broj	Oznaka	Cesta	Očekivano stanje ceste na kraju planskog razdoblja
1.	R408	Drvar-Glavice	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik: <ul style="list-style-type: none"> a) asfaltni kolnik – uklonjeni odroni i nanosi; pravovremeno zatvorene sve udarne rupe koje izravno utiču na sigurnost prometa; djelom sanirana veća oštećenja kolnika (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine), b) makadamski kolnik – sanirane rupe/neravnine i oštećenja na cijeloj dionici, položen asfaltni sloj u duljini cca 2 km, - nasip, zasjek, usjek – mjestimice uređene kosine zasljeska i usjeska, uklonjen nestabilan materijal s kosina zasljeska i usjeska na kritičnim mjestima, - odvodnja – uklonjeni odroni i nanosi iz propusta, rigola i odvodnih kanala u funkciji ceste, - oprema ceste – postavljena odbojna ograda na pojedinim opasnim zavojima, dopunjena prioriteta vertikalna prometna signalizacija – znakovi opasnosti i izričitih naredbi, izvučena središnja crta; - cestovni pojas – uklonjena trava, granje i šiblje iz cestovnog pojasa, - objekti- izvršen detaljan vizualni pregled postojećih objekata, sačinjeno izvješće.
2.	R409	B. Grahovo-Rore	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik: <ul style="list-style-type: none"> a) asfaltni kolnik – uklonjeni odroni i nanosi; pravovremeno zatvorene sve udarne rupe koje izravno utiču na sigurnost prometa; djelom sanirana veća oštećenja kolnika (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine), b) makadamski kolnik – sanirane rupe/neravnine i veća oštećenja na cijeloj dionici, - nasip, zasjek, usjek – uklonjen nestabilan materijal s kosina zasljeska i usjeska na kritičnim dionicama, - odvodnja – uklonjeni odroni i nanosi iz propusta, rigola i odvodnih kanala u funkciji ceste, - oprema ceste – postavljena odbojna ograda na pojedinim opasnim zavojima, - cestovni pojas – uklonjena trava, granje i šiblje iz cestovnog pojasa, - objekti- izvršen detaljan vizualni pregled postojećih objekata, sačinjeno izvješće.
3.	R410	Pasjak-Potoci	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik: <ul style="list-style-type: none"> a) asfaltni kolnik – uklonjeni odroni i nanosi; zatvorene sve udarne rupe koje izravno utiču na sigurnost prometa,, b) makadamski kolnik – sanirane rupe/neravnine i veća oštećenja na cijeloj dionici, - prikupljeni detaljniji podaci o stanju ceste
4.	R415	Kupres-Blagaj	<ul style="list-style-type: none"> - kolnik – uklonjeni odroni i nanosi; zatvorene sve udarne rupe koje izravno utiču na sigurnost prometa; djelom sanirana veća oštećenja kolnika (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine), obnovljen dio kolnika, obnovljena središnja crta, - bankina – uređena bankina na dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – uklonjen nestabilan materijal s kosina zasljeska/usjeska na kritičnim dionicama, - odvodnja – uklonjeni odroni i nanosi iz propusta, rigola i odvodnih kanala u funkciji ceste, - oprema ceste – dopunjena vertikalna prometna signalizacija, zamijenjeni oštećeni smjerokazni stubići, - cestovni pojas – uklonjena trava, granje i šiblje iz cestovnog pojasa.

5.	R415b	Biličići-Bajramovci (Blagaj-Pribelja-Glamoč)	- prikupljeni osnovni podaci o cesti, izvedeni interventni radovi u cilju uspostavljanja sigurnog prometovanja.
6.	R416	Guber-Sajković	- kolnik: a) asfaltni kolnik – uklonjeni odroni i nanosi; pravovremeno zatvorene sve udarne rupe koje izravno utiču na sigurnost prometa; djelom sanirana veća oštećenja kolnika (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine), obnovljen dio kolnika; obnovljena središnja crta, b) makadamski kolnik – sanirane rupe/neravnine i sva veća oštećenja, - bankina – uređena bankina na dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – uklonjen nestabilan materijal s kosina zasjeka na kritičnim dionicama, - odvodnja – uklonjeni odroni i nanosi iz propusta, rigola i odvodnih kanala u funkciji ceste, - oprema ceste – popravljena postojeća vertikalna prometna signalizacija, postavljena zaštitna odbojna ograda na pojedinim opasnim mjestima, - cestovni pojas – uklonjena trava, granje i šiblje iz cestovnog pojasa, - objekti- izvršen detaljan vizualni pregled postojećih objekata, sačinjeno izvješće.
7.	R416a	Prolog-Vaganj	- kolnik – obnovljena središnja crta, - bankina – uređena bankina na dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – uklonjen nestabilan materijal s kosina zasjeka i usjeka na kritičnim dionicama i iza zaštitnih mreža, - odvodnja – uklonjeni odroni i nanosi iz propusta, rigola i odvodnih kanala u funkciji ceste, - oprema ceste – zamijenjeni uništeni smjerokazni stubi i prometni znakovi, - cestovni pojas – uklonjena trava, granje i šiblje iz cestovnog pojasa.
8.	R418	Mokronoge-Rama	- kolnik – uklonjeni odroni i nanosi; pravovremeno zatvorene sve udarne rupe koje izravno utiču na sigurnost prometa; djelomično sanirana veća oštećenja kolnika (neravan i izlomljen asfalt, mrežaste pukotine), obnovljen dio kolnika, obnovljena središnja crta, - bankina – uređena bankina na dijelu ceste, - nasip, zasjek, usjek – uklonjen nestabilan materijal s kosina zasjeka i usjeka na kritičnim dionicama, - odvodnja – uklonjeni odroni i nanosi iz propusta, rigola i odvodnih kanala u funkciji ceste, - oprema ceste – dopunjena vertikalna prometna signalizacija, - cestovni pojas – uklonjena trava, granje i šiblje iz cestovnog pojasa.
9.	R418a	Rilić-Ravno	- kolnik: a) asfaltni kolnik – uklonjeni odroni i nanosi; zatvorene sve udarne rupe koje izravno utiču na sigurnost prometa; b) makadamski kolnik – sanirane rupe/neravnine i veća oštećenja na cijeloj dionici, - cestovni pojas – uklonjena trava, granje i šiblje iz cestovnog pojasa.
10.	R419a	Tomislavgrad-Blidinje	- kolnik – uklonjeni odroni i nanosi; zatvorene sve udarne rupe koje izravno utiču na sigurnost prometa, obnovljen dio kolnika, obnovljena središnja crta; - bankina – uređena bankina na većem dijelu ceste, - odvodnja – uklonjeni odroni i nanosi iz propusta, rigola i odvodnih kanala u funkciji ceste, - oprema ceste – nadopunjena vertikalna prometna signalizacija, - cestovni pojas – uklonjena trava, granje i šiblje iz cestovnog pojasa, - objekti- izvršen detaljan vizualni pregled postojećih objekata, sačinjeno izvješće.
11.	R420	Vir – Zavelim-granica RH	- prikupljeni podaci o cesti, izrađena projektna dokumentacija, izvedeni interventni radovi u cilju uspostavljanja sigurnog prometovanja.

6. MJERE ZA REALIZACIJU PLANIRANIH AKTIVNOSTI

Za uspješnu realizaciju planiranih aktivnosti i općenito funkcionalnost županijske mreže javnih cesta neophodno je i sljedeće:

1. Usvojiti više razvojne dokumente iz oblasti cesta (Strategija razvoja i održavanja, Srednjoročni program razvoja i održavanja) koji će predstavljati temelj za izradu godišnjih planova;
2. Pribaviti odgovarajuću projektno-tehničku dokumentaciju s ciljem kvalitetnijeg planiranja radova i uspostave referentne baze podataka mreže županijskih/regionalnih cesta;
3. Poboljšati nadzor na cestama u svrhu zaštite cesta i prikupljanja neophodnih podataka o stanju cesta;
4. Osigurati dodatna sredstva za financiranje cestovne infrastrukture, prvenstveno grantovima od viših razina vlasti, kreditima i sl., jer namjenska sredstva kojima raspolaže Uprava nisu dostatna za realizaciju većih i značajnijih projekata;
5. Ugovoriti planirane radove do početka građevinske sezone, te osigurati stalni stručni nadzor nad izvođenjem radova;
6. Ostvariti u punom iznosu na godišnjoj razini planirana sredstva za financiranje cestovne infrastrukture i Uprave općenito;
7. Kontinuirano pratiti priliv i utrošak sredstava s ciljem uspostave ravnoteže između aktivnosti ulaganja i raspoloživih sredstava.

Livno, 05.05.2022. godine

Broj: 20-01-23-53/22.

DIREKTOR

Ivan Madunić